

MESERIASZUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

„Tiszteld a tisztas ipart!”

Adunarea generală a Casei centrale a asigurărilor sociale

Duminică dim. a avut loc adunarea generală a membrilor Casei centrale a asigurărilor sociale, sub președinția d-lui prof. I. Nistor, ministrul muncii, asistat de d-nii P. Alexandrescu-Roman, secretarul general al ministerului muncii, N. D. Chirculescu, președintele consiliului de administrație și M. Enescu, directorul general al acestei instituții, N. Sibiceanu, comisarul guvernului etc.

D. ministru Nistor deschide adunarea generală în sesiune ordinară pentru a examina proiectele de buget ale caselor de asigurări sociale, cum și bugetul general al Casei centrale. Odată cu aceasta, membrii adunării generale vor examina și chestiunile, ce figurează la ordinea de zi și anume: rapoartele direcției generale referitor la rezultatele obținute pentru lichidarea restanțelor în cote de numerar și titluri; raportul privind anularea restanțelor datorate de patronii de mașini agricole și mori rurale; raportul privitor la încheierea unui acord cu Austria, pentru plata penaliilor de accidente și creditelor necesare la alocații pentru drepturile legale ale asiguraților pe exercițiul 1936-37.

EXPUNEREA D-LUI MINISTRU NISTOR

D. ministru Nistor accentuează că în urma hotărârei luate de comun acord cu consiliul de administrație al casei centrale, chestiunea reînnoirii asigurărilor în noi clase de cotizare nu se poate face; că în această epocă nu este bine a se veni cu sporuri de cotizării sub nici o formă, preocuparea noastră a tuturor va fi de a se face un maximum de economii și în special în ce privește capitolul de personal și material.

D. sa spune că înțeleg să suprim orice cheltuielă de personal nefolositor. În această îndrumare, socote că a dat exemplul prin examenele ce s-au ținut la casa centrală pentru selecționarea directorilor conducători de case de asigurare, examenul ținut pentru contabilii șefi cât și examenele pentru selecționarea celorlalți funcționari fixate pentru ziua de 15 Mai este o dovadă că hotărârea noastră tinde să asigure o cât mai bună recrutare și selecționare a personalului administrativ cerută de bunul mers al acestui așezământ. Avansările funcționarilor s-au făcut cu respectarea normelor legale și cu toată obiectivitatea, ținându-se totdeauna seama de avizele comisiunii de numiri și înaintări. Numirile funcționarilor s-au făcut numai în limita locurilor bugetare și la propunerea caselor de asigurare făcând nici un amestec din afară. În urmărirea aceluiaș scop am instituit o comisiune cu mandatul de a studia condițiile cele mai potrivite pentru recrutarea și selecționarea corpului medical din asigurări.

D. ministru Nistor încheie exprimând mulțumiri d-lui M. Enescu, directorul general al Casei centrale a asig. sociale pentru frumoasa și documentată expunere de motive ce a prezentat odată cu proiectele de bugete, cum și consiliului de administrație al casei centrale, cari au reușit să prezinte un proiect de buget echilibrat. În adevăr această echilibrare se prezintă aproape la limită, dar încredător în spiritul de jertfă a tuturor și de bună colaborare vom reuși a face încă un pas în mersul ascendent al acestei frumoase organizații de asigurări sociale.

D. Al. Samoil roagă pe d. președinte al adunării să amâne discuțiile asupra bugetului pentru Lună.

După ce mai iau cuvântul d-nii dr. P. Tapa, N. D. Chirculescu, P. Alexandrescu-Roman; secretarul general al ministerului muncii, D. P. Niculescu-Ritz și D. Mociornita, adunarea aprobă în continuare discuțiile asupra bugetului.

A munkásbiztosítási törvény szigorítása és kiterjesztése

Irta: GYÁRFÁS ELEMÉR, szenátor

A most lezárult parlamenti ülészek egyik agyonhalmozott ülésén, március 19-én került a szenátusban tárgyalásra egy törvényjavaslat, mely a kikötői munkások szociális biztosításának ügye alatt a munkásbiztosítási törvény számos rendelkezését érezhetően megszigorítani igyekezett, érvényre juttatva több fontos kérdésben azt az álláspontot, melyet a munkásbiztosító pénztár vezetőségének a bíróságok előtt elfogadtatnia nem sikerült.

A javaslathoz elsőnek Oanea liberális szenátor szólott hozzá, aki azt élesen bírálta, majd én kértem szót és a gyorsírói jegyzetek szerint a következőket fejtettem ki:

„Első pillantásra azt hittem, hogy miután a javaslat bevezető rendelkezései a kikötői munkásokra vonatkoznak s nekünk Ardeal-ban kikötőink nincsenek, ez a javaslat nem is érint minket. Tényleg azonban csak a javaslat első öt szakasza foglalkozik a kikötői munkásokkal, a 6—13 szakaszokban azonban most, az ülészek végén, egész sorozat olyan rendelkezést akarnak velünk megszavaztatni, melyek még a kereskedelmi törvény és a polgári perrend egyes intézkedéseit is hatályon kívül helyezik s a legsúlyosabban sértik az összes érintett társadalmi osztályok érdekeit.

E szempontok egy részére már az előttem szóló rámutatott s így én most példaképpen a 6. szakasz intézkedéseinek sérelmességét akarom megvilágítani, amiből a miniszter ur is meggyőződhetik, hogy valóban komoly belenyulás készül a polgárok érdekeibe.

Rég vitatott kérdés, hogy a kisiparos és kiskereskedő köteles-e és mennyiben üzleti könyveket vezetni. Ez a kérdés csak alapos és gondos mérlegelés után s az összes számbajbáható érdekek kellő mérlegelésével oldható majd meg. Ezért hagyta ezt a törvényhozás nyitva mindezekig.

Most jön ez a 6. szakasza a módosító munkásbiztosító törvénynek és fölébe helyezkedik az összes érdekelt minisztériumoknak s az érvényben levő összes

törvényeknek és kimondja a kiskereskedő és a kisiparos könyvvezetési kötelezettségét. Ez így abszurdum és elfogadhatatlan. Aki ezt a 6-ik szakaszt szövegezte, nincs tisztában azzal, hogy milyen súlyos probléma a kisiparos és kiskereskedő könyvvezetésének kérdése. A kereskedelmi törvény egységesítésének bizottsági tárgyalása során ez volt egyik legnehezebben megoldható probléma. S önök ezt most öltöztetve el akarják intézni, mikor a közvélemény és az érdekelték erről nem is sejtjenek.

Al. Samoil: Ez a törvény nem vonatkozik a kisiparosra és kiskereskedőre.

Gyárfás Elemér: A 6. szakasz általánosságban kimondja, hogy „mindazok a munkaadók, akik alá vannak véve a munkásbiztosító törvénynek, kötelesek kereskedelmi könyveket vezetni”. Ez a kérdés tehát igenis közérdeklő az ön által képviselt társadalmi osztályt! Ezt a kérdést sokat vitattuk, fogjuk még vitatni, de nem lehet azt megoldani ily öltöztetésen az ülészek végén.

Nem akarom megismételni az előttem szóló Oanea szenátor érveit a 7. és 8. szakaszokra vonatkozólag, csak kijelentem, hogy ezeket mindenben helyeslem és csatlakozom azokhoz a kifogásaihoz, melyek értelmében ezután a büntetéseket maga a munkásbiztosító pénztár igazgatója róhatná ki és súlyosan sérelmes a 8. szakasz ama rendelkezése, hogy az 1.2 százalékos hozzájárulás nemcsak a készpénzfizetés, hanem mindenféle természetbeni szolgáltatás, így nevezetesen lakás, élelmezés, fűtés, világítás, stb. értéke után is járjon.

Legerélyesebben kell tiltakoznom a 12. s főként a 13. szakasz rendelkezései ellen.

Szenátor Urak, országunkban minden természetes vagy jogi személy ugyanazon bíróságok jogszolgáltatása alá tartozik, csak egyes szervezetek élveznek kivételes elbánást, mint pl. a munkásbiztosító pénztár, melynek szociális céljaira tekintettel külön bírói fórumokat létesítettek. Ha a pénzügyminiszter, a földművelésügyi vagy közoktatásügyi miniszter jogvitába keveredik valamelyik polgárral, a rendes bíróságnak kell magát alávetnie. A munkásbiztosító pénztár ezzel szemben azt az előnyt élvez, hogy külön bírósághoz fordulhat, melynek csak elnöke bíró, tagjai részben a pénztár kiküldöttjei, mely kivételes elbánást természetesen csak bizonyos korlátozásokkal engedélyezte a törvényhozó, hogy az ne sérthesse meg az állampolgárok és adózók jogait. Miként lehetséges ezek után, hogy egy ilyen látszólag jelentéktelen javaslatba fölvegyék olyan rendelkezés, melynek alapján a munkásbiztosítónak még ehhez a saját kivételes bírósághoz sem kell fordulnia, hanem a kiróvás elleni felszólalásokat közigazgatási úton intézheti el. En ezt abszurdumnak tartom és egyben alkotmányellenesnek.

Teljesen tudatában vagyok annak, hogy milyen hálátlan feladat most az ülészek végén, megtámadni egy törvényt, de mégis kérem a miniszter urat, hogy ha semmi egyéb módosításhoz nem is járul hozzá, legalább engedje, hogy a 13. szakaszt törölhessük. Ez a 13. szakasz feljogosítja ugyanis a pénztárt arra, hogy behajtsa nyomban a kivetett összegeket akkor is, ha teljesen téves volt a kivétel, s ha az ellen felszólalás is nyújtott be. E tekintetben ugyanis szomorú tapasztalataink vannak s én jeleltem, hogy a munkásbiztosító ágensei a kö-

zónákkal szemben sokkal zaklatóbb és kellemetlenebb formában járnak el, mint az adószedők. Míg azonban a kincstárnak ilyen különleges behajtásra joga nincs, addig a javaslat 13. szakasza azt akarná, hogy ha az első fokú kirovás ellen felszólalás történt ugyan, de a kirovott összegnek legalább 50 százaléka letétbe nem helyeztetett, az összeg behajtható legyen. Ez éppen a legnehezebb helyzetben levőket sújtja. Mert a jobb vagyoni helyzetben levők le fogják tenni az összeget és igyekeznek érvényre juttatni felszólalásukat. Mit tegyenek azonban a szorult helyzetben levők? Ez a rendelkezés a legszegényebbeket sújtaná, a nincsteleneket, kikre nézve ebből teljes vagyoni romlásuk következhetik.

Nagyon kérem ezért a miniszter urat, hogy ha nem is hajlandó elejteni a javaslatnak a kikötői munkások helyzetével semmi összefüggésben nem levő általános rendelkezéseit, legalább ezt a rendkívül sérelmes 13. szakaszt engedje törölnünk."

A szakaszonkénti vita során a javaslat 6—12. szakaszai több módosításon mentek keresztül, melyek enyhítették a szónokok által felpanaszolt súlyos rendelkezéseket. Ennek dacára fontos feladata lesz az érdekképviseleti szerveknek és a sajtónak is, hogy a törvény szentesítése után a szakaszok közérdekű rendelkezéseit minél szélesebb körben megismertesse és ezáltal az érdekelteket súlyos károsodásoktól megóvják. Az általam különösen sérelmezett 13. szakaszt sikerült a szakaszonkénti vita során teljesen törölni.

Nyersanyagdrágulás a nemzetközi piacokon

A nemzetközi piacon az utóbbi időben mutatkozó nyersanyag drágulás bizonyos vonatkozásokban aggasztó méreteket öltött. Az 1935 decemberében elért árkhoz viszonyítva 1936 márciusában 60 százalékos drágulás mutatkozott, az 1933 év árszínvonalához hasonlítva pedig 300 százalékos a drágulás. Egyes cikkeknel, mint például az öntöttvas, az árak meghaladják az 1914-ben fizetett arany árakat. A nemzetközi sajtó megállapítása szerint

valóságos ár-orgia tombol a világpiacra és olyan konjunktúra bontakozott ki, amelyre három esztendővel ezelőtt senki sem számíthatott. Ennek ellenére — vagy talán éppen ezért, —

a nemzetközi gazdasági életben valóságos pánik lett urrá,

mert a nyersanyagpiacra tomboló fékevesztett üzérkedés olyan nagymértékű, amilyenre csak az 1928—29 évi nagy amerikai krachot megelőző spekuláció idején volt példa. Általában mindenütt aggodalmaskodással szemlélik a konjunktúra következményeit, mert egyre határozottabbá válik a meggyőződés, hogy a fellendülést rettenetes összeroppanás követi majd. Világszerte hatalmas tökebefektetésekkel modernizálják az üzemeket, a termelés ismét nagy mértékben fokozódik és a modernizálás folyamatának egyenes következményeképpen óriási készletek halmozódnak majd fel. Márpedig a fogyasztás nem képes lépést tartani sem a növekvő termeléssel, sem pedig a drágulás mértékével, így tehát

az eredmény csakis a gazdasági egyensúly felbillentése lehet.

Az üzérkedés orgiája napról napra fokozza a veszélyt, amely a gazdasági életet fenyegeti és a nemzetközi tőke egy része éppen ezért a legnagyobb tartózkodással viseltetik a konjunktúra iránt.

NEHEZ ESET.

Döcög panaszkodik Pöcögnek:

— Azt hiszem, hogy a társam lopkodja az áru-raktárt, de nincs ellene bizonyítékom.
— Aber, — legyint Pöcög — ezen könnyű segíteni. Csindlj leltárt.
— Nem lehet.
— Miért nem?
— Mert akkor a társam jön rá, hogy én mennyit lopok.

SZIMPTOMA.

— Mikor vette észre a férjén első ízben az elmebetegség nyomait?
— Már akkor, mikor elvett feleségül.

Közügyulést tartott a Braşov-i Iparosok Temetkezési és Segélyző Egyesülete

Tíz éves fennállása alatt két és félmillió segélyt osztott ki az egyesület. — Iparos Aggmenház épül Braşov-ban.

Szabó Béni országgyűlési képviselő elnöke alatt tartotta meg közgyűlését a Braşov-i Iparosok Temetkezési és Segélyző Egyesülete. A közgyűlés elő az igazgatóság a következő évi jelentést terjesztette:

Igen tisztelt közgyűlés!

Az 1936. esztendő sok meglepetést hozott az iparostársadalomnak és ipari intézményeknek. Az új, egységesített ipartörvény vonatkozó rendelkezései sok kisiparos intézményt olvasztottak a munkakamarákba.

Intézményünk — ellentétben a híraszfélésekkel — semmiféle hátrányt nem szenvedett, hátr az is kisiparos, kimondott kisipari intézmény, de különálló jóléti intézmény, külön jogi személyiséggel és már alapjában is az ipartestületi intézményektől teljesen különállóan független.

Míg az ipartestületek megszűnésével a kisiparosság elvesztette legerősebb adminisztratív támaszát addig a bölcs vezetőségünk belátásából ma itt van az impozáns székházának biztosítékával anyagi támasza a Temetkezési és Segélyző Egyesület.

Ma, amikor a kisemberek szövetségi, vagy bármely más alapon csak az egyesült erő kihasználásával boldogulhatnak, egyesületünk létezését szavakkal ki sem fejezhető jótéteménynek kell tartanunk.

Mindazok, akik az idők szavát már az átalakuláskor megértették,

ma egy ötmillió vagyontömb rész-tulajdonosai

s sokan a hozzátartozók közül a 10 éves megalakulás óta élvezhették a körültekintő és pontos segélykiutalások gyümölcsét, mely esetenként 6000—12.800 lei között mozgott. Csak az elmúlt év folyamán ki-

utalt temetkezési segélyek összege kitesz 408.800 leit, elérve ezáltal a segélyezettek létszámának eddigi maximumát, a 35 halálesetben tett évi segélyezést.

A működés megkezdése óta kiutalt segélyek összege pedig közel két és félmillió lei (pontosan 2.448.000) mely összeget 231 haláleset segélyeként utalt ki.

Hogy mit jelent ez, azt csak azok mondhatják meg, akik szomorúságukban legalább az anyagi gondoktól mentesültek, azáltal, hogy egyesületünk pénztárától a kijáró segélyt mindjárt a jelentkezéskor pontosan felvehették.

Ezen halasztást nem tűrő, pontos kiszolgálás egészen érthető is, mivel egyesületünk, ellentétben más hasonló célú intézményektől csendben, de annál becsületesebben, reklám vagy nagydobok verése nélkül igazi céljának megfelelően csak a tagjai érdekében és nem egyes emberek pénzszerzési vágyai kielégítésére dolgozik. Összbevétele minden baniját céljai elérésére használja fel s hogy ennek meg is felel, mutatja az, hogy a jövő közgyűlésre már beszámolhat az egyesület teljes tehermentességéről és második hatalmas intézménye, az aggmenház építése megkezdése tényéről.

Ezen nyomtatott jelentésünk magában foglalja az 1936. év pénztári forgalom kimutatását, a számvizsgálók jelentését, az 1937. évi költségelirányzatot és vagyommérleget, melynek elfogadását és az illető tisztviselőknek a felmentvény megadását kérjük és javasoljuk.

Az igazgatóságnak 1937. évi március hó 23-án tartott gyűlése határozatából.

Szabó Béni.

Lépjenek közbe a munkakamarák annak a tervnek megakadályozására, amely szerint megszüntetnék a kisiparosok forgalmi adómentességét

A pénzügyminisztérium forgalmiadó-osztálya és a kézműiparosok között tudvalevőleg már régebben harc folyik a forgalmiadó-törvény 9. szakasza körül. Az említett szakasz szerint ugyanis azok a kézműiparosok, akik nem dolgoznak többet, mint hét munkással és nem használnak öt lóerőnél nagyobb energiájú gépet, mentesek a forgalmiadó fizetése alól.

Ezzel az intézkedéssel szemben a pénzügyminisztérium 1935. év folyamán rendeletet adott ki, amely szerint a fentebbi feltételeknek megfelelő kisiparosok is forgalmiadó kötelesek, ha szériában gyártanak ipari termékeket, vagy pedig eladási teleppel rendelkeznek, illetve utazót alkalmasságnak. Tekintettel arra, hogy ez a rendelet a törvénnyel ellentétben áll, a bíróságok ismételtelen is megállapították törvénytelenységét és a kisiparosokat felmentették a forgalmiadó fizetése alól, kimondva, hogy törvényt rendelettel módosítani nem lehet.

Bucuresti-ből most az a hír érkezik, hogy a kormány a parlament felhatalmazása alapján a közeljövőben kiadandó decret lege-k (törvényerejű rendeletek) között

olyan rendeletet is közzétesz, amellyel megvonja a kisiparosok forgalmiadó kedvezményét, illetve ilymódon lépteti életbe az 1935-ben kiadott előző rendeletét. Ajánlatos lenne tehát, ha az ország munkakamaráinak iparostagozatai egyöntetűen oda igyekeznének hatni, hogy ez a rendelet ne jelenjen meg

és a kisiparosoktól ne vonják meg az adótörvényben biztosított kedvezményt.

Méltánytalan lenne ennek a kedvezménynek a megvonása éppen akkor, amikor az új ipartörvény a kedvezmények egész sorával a kézműipar feltámadását akarja elérni, másrészt pedig, amikor az ipari szakkvizsgák által arra törekednek, hogy iparos valóban csak szakképzett ember lehessen. A munkakamarák tagja a jövőben tehát csak képzett iparos lesz. Kíváncsinos lenne, ha a munkakamarák mielőbb állást foglalnának ebben az ügyben és így szívesen kisiparos tagjaik védelmére.

SZINTEN ZENESZ.

A híres pumpoló bedült egy ismerőshöz és így szól:

— Kérlek szépen, száz lelt kértem kölcsön a Zoltól, nem adott, erre elmentem Palihoz, ő sem adott, kicsoda piszkos népség.

— Bizony, — sopánkodott az ismerős — és még hozzá én is piszkos vagyok.

NAGY VÁRAKOZÁS.

Tanító: Gyerekek, olyan csendben legyetek, hogy még a légy repülését is meg lehessen hallani! Az egész osztály elnémul. Egyszer csak megszólal egy vékony hangocska:

— Már csendben vagyunk, tanító bácsi. Gyűlhet a légy!

Eladó ház Arad-on,

**a Caragiale ucca
26 szám alatt.**

Bővebbet ugyanott.

Es már egy félóraig nem jön autóbusz.

Jogesetek a kisipar köréből

Önmagától meghosszabbítódik a határozott időre kötött munkaszerződés, ha a feltételek a szerződés tartama alatt változatlanok maradnak.

Már nyolc éve életbe lépett a munkaadók és az alkalmazottak közötti viszonyt rendező törvény. Ennek ellenére még ma is felmerülnek ezzel a törvénnyel kapcsolatban olyan kérdések, amelyek első ízben kerülnek bírói mérlegelés alá. Ilyen pert indítottak meg a felmondási idő megállapítása végett, azon az alapon, hogy a szóban lévő esetben a munkaszerződés hallgatólágosan megújítottak volt tekinthető. Az ügyet a bucureşti-i munkabíróság második tagozata tárgyalta le I. D. S. Simionescu elnökelete alatt.

A felperes nő egy kalapgyárnak volt munkása. A gyár az asszonyt 1931 január elsején írásos szerződéssel egy évi időtartamra, tehát határozott időre alkalmazta. A szerződés lejártá után a munkásnő továbbra is a gyárban dolgozott, anélkül, hogy munkaadójával újabb megállapodást kötött volna. Ez az állapot 1936-ig tartott és ezen idő alatt csak az alkalmazott fizetésének összege változott, a munkafeltételekben azonban változás nem állott be.

1936 áprilisában a munkaadó gazdasági okokra hivatkozva, felbontotta a szerződést. Az öt évi szolgálati időt figyelembe vette és 1936 augusztus elsejére mondott fel a munkásnőnek. Ez azonban ezzel a felmondási idővel nem elégedett meg és beperelte a gyárat, amelytől azt követelte, hogy az egész év folyamára fizesse meg a felmondási időt. Keresete támogatására azzal érvelt, hogy az 1931-ben kötött munkaszerződés önmagától évről évre megújult hallgatólágosan meghosszabbítás útján. A szerződés tehát, ugyanazokkal a feltételekkel, mint amelyekkel eredetileg kötötték, meghosszabbítottak tekintendő. Akkor tehát, amikor a munkaadó felbontotta a szerződést, egy olyan szerződést mondott fel 1936 augusztus elsejére, amely csak 1937 december 31-ikén járt le. Így tehát a felmondási idő ebben az esetben nem a határozatlan időre kötött szerződésekre vonatkozó intézkedések alapján számítandó, hanem a határozott időre kötött szerződésekkel kapcsolatos intézkedéseket kell alapul venni. A munkásnő részére tehát a fizetést nem 1936 augusztus 31-ig, hanem 1936 december 31-ig kellett volna folyósítani.

A munkaadó ezzel szemben azzal érvelt, hogy a munkatörvény e tekintetben eltér az általános magánjogi szabályoktól. Hivatkozott a polgári törvénykönyv (regat-i) 1937. szakaszára, amely hasonló szerződések, tehát bérleti, lakbérleti szerződések esetében, a határozatlan időre kötött szerződések jogszabályait veszi figyelembe. A jelen esetben a szolgálati idő tekintetében a szerződés meghosszabbítottak tekinthető, így tehát a szabadságidő kiszámításánál a ténylegesen szolgált évek számát kell alapul venni, viszont maga a szerződés lejáratát csak a magánjogi szabályok figyelembe vételével állapítható meg. Tekintettel arra, hogy a fizetés évenként változott, tehát nem ugyanaz a szerződés újabbodott meg. Így tehát nem lehet a munkatörvény 83. szakaszára hivatkozni. E szerint ugyanis csak azok a szerződések tekinthetők hallgatólágosan megújítottaknak, amelyek feltételei változatlanok maradtak.

A bíróság az alkalmazott keresetét elutasította azzal az indoklással, hogy a munkaadó a felmondást helyesen eszközölte. Az ítéletnek az a jelentősége, hogy leszögezi: az ilyen szerződéseknek, még akkor is, ha nem hosszabbították meg írásban őket, a felmondás csak a szolgálati évek figyelembevételével eszközölhető. Másrészt pedig, ha az ilyen lejárt szerződések feltételei nem változnak, akkor azok hallgatólág meghosszabbítottaknak tekintendők.

A felmondási időre lehet-e leszállítani a fizetést?
A bucureşti-i munkabíróság II. tagozatának határozata.

Az alábbi jogeset lényege a következőkben foglalható össze:

A munkaadó felmondott az alkalmazottnak, mert nem volt megfelelően magatartásával. A felmondással egyidejűleg közölte, hogy az alkalmazott fizetését a felmondási időre leszállítja.

Az alkalmazott a felmondás feltételeit nem fo-

Az új büntetőtörvény ipari vonatkozású rendelkezései

Írtá: dr. GABOS JENŐ.

(II. folytatás.)

4. A biztonsági intézkedések között talán a legérdekesebb az, amely jogot ad a bíróságoknak arra, hogy a tetteit kaució letételére kötelezze annak biztosítására, hogy a jövőben a törvény előírásainak megfelelő, jó magaviseletet fog tanúsítani. Ilyen intézkedést tehet a bíróság olyan egyénnel, aki üzletszerűleg foglalkozik szerencsejátékkal, vagy erre helyiséget tart fenn. A kaució 500 leitől 20 ezer leig emelkedhetik. A kaució letételének kötelezettsége az ítélet szerint egy évtől három évig szólhat. Meg kell említeni azt is, hogy ha valakit eltávolítanak foglalkozása üzestől, felajánlhat kauciót arra, hogy a jövőben jobban fog vigyázni.

5. A biztonsági intézkedések között szerepel az ipari vagy kereskedelmi üzlet bezárása, ha a bíróság úgy találja, hogy ez szükséges újabb cselekmények megakadályozására. Ilyen eset például, ha egy vendéglőben vagy kávéházban szerencsejátékot vagy szállodában titkos prostitúciót üznek, vagy ha egy, a forgalomnak átadott nyilvános helyiségben kábítószert kereskedők ütik fel tanyájukat. A helyiség bezárását egy hónaptól egy évig terjedő időre rendelheti el a bíróság. Tudni kell azonban azt, hogy kihágás fennforgása esetén csak olyan esetben rendelheti el a hatóság a helyiség bezárását, ha a tulajdonos ugyanast a kihágást az elvon kívül még legalább két-szer követi el és az esetben a bezárás időtartama egy naptól egy hónapig terjedhet. Ebben az esetben is azonban a bíróság eltekinthet az üzlethelyiség bezárásától, ha a tulajdonos kauciót tesz le annak biztosítására, hogy a jövőben nem tör törvénybe ütköző cselekményt helyiségében.

Uj és szigorú rendelkezése a törvénynek, hogy a visszaeső bűnösöket sokkal szigorúbban bünteti. Eddig csak egyes, vagyon elleni bűncselekményeknél mint például a lopásnál és orgazdaságnál, volt ez súlyosabbi körülmény. Nincs különbség: ha valaki már büntetve volt és öt, illetve egyes esetekben tíz éver belül újból elkövet bármily büntetett vagy vétséget súlyosabban büntetik az illetőt.

A visszaeső bűnösöknél van egy intézkedése a törvénynek, mely különös figyelmet érdemel. A törvény egyik szakasza ugyanis kimondja, hogy azt, aki szándékosan elkövetett kihágásért már büntetve volt és egy éven belül ugyanazon kihágást ugyanazon bíróság területén követte el, a rendőri elzárás maximumával büntetik, tehát bezárhatják egy hónapra. Ilyen eset például az, ha egy vendéglő, kávéház vagy kávéház tulajdonos megengedi vendégeinek, hogy a zárórán túl a helyiségben tartózkodhasanak vagy megakadályozza a hatósági közegeket az ellenőrzésben. Ilyen eset az is, ha valaki szándé-

kosan más mérleget használ üzletében, mint amilyen a törvény által elő van írva, vagy ha egy kereskedő szívesen éven aluli fiatalok számára szeszest állít szolgálatot ki.

Az új törvénynek érdekesek azok az intézkedései, melyek a gyermek és fiatalok büntetésekre vonatkoznak. Mivel az iparosok tanoncokkal is dolgoznak, ki kell térnünk e kérdésre is.

Az új törvény szerint gyermeknek számít az, aki nem töltötte be 14. életévét. A gyermek nem felelős az általa elkövetett bűncselekményért, mert a törvényhozó álláspontja szerint nem rendelkezik cselekvése bűnösségének felismerésére szükséges belátással.

Aki 14. évét betöltötte, de 19. évét még tul nem haladta, fiatalok és csak akkor büntethető, ha cselekvése bűnösségének felismerésére szükséges belátással bír. Ha nem rendelkezett a belátással, szabadságvesztés rá ki nem róható, hanem csak nevelő intézkedések tehetők: rábizhatók a családra, hogy jobban vigyázzanak rájuk, — ha nincs család vagy nem nyújt elegendő erkölcsi garanciát, rábizhatók egy rokonra vagy munkaadójukra, kire ebben az esetben igen nemes hivatás vár: az erkölcsi romlásnak kitett fiatalok megmentése a dolgozó társadalom részére. Ha a cselekmény súlyosabb, javító intézetbe küldhetők.

Ha azonban a 14—19. év közötti fiatalok elegendő képességgel rendelkeznek, vagy szigorú felügyelet alatt egy évre szabadon hagyják, vagy pedig javító intézetbe küldik. Ha súlyosabb a cselekmény, be is zárhatják akár 15 évre is.

A fiatalok pénzbüntetésre is ítéltető, de csak akkor, ha 15. évét már betöltötte és vagyona vagy foglalkozása van.

Uj intézkedése a törvénynek az u. n. rehabilitáció. A rehabilitáció megszünteti az elítélés büntetőjogi következményeit, a különböző korlátozásokat, tilalmakat és jogfosztásokat, melyek az elítéléssel járnak, vagyis más szóval: a rehabilitált egyén nem tekintik büntetett előéletűnek és így visszaesőnek sem, ha később újból valamilyen bűncselekményt követ el. Rehabilitációt természetesen csak a büntetés kiállása, illetve a pénzbüntetés lefizetése után lehet kérni és pedig büntetett esetén 10 év, vétség esetén 3, illetve 5 év eltelte után. Politikai bűncselekmények esetén a határidők a felére csökkennek. Természetesen csak az nyerhet rehabilitációt, aki a közbeeső idő alatt jó magaviseletet tanúsított és tiszteletes megélhetése van.

Egyes bűncselekményeket a legközelebbi számban ismertettünk.

VITA HEVÉBEN.

A kávéházban két úgynök valami üzleti ügyben összekap és úgy vitatkoznak, hogy az egész kávéház zeng a hangjuktól. Egyszer csak azt ordítja az egyik: — Kiváncsi vagyok, mit csinálnál te, ha az én bőrömben volnál?

ELSŐ FELDŐ.

- Hol voltál tegnap?
- Színházban.
- Mit adtak?
- 3:1 a szerelem javára.
- Jó volt?
- Nem tudom, mert én 2:1-nél otthagytam.

ELTALALTA.

- Miért vezett össze Bözzi a völgyével?
- Mert megkérdezte, találja ki, hogy hány éves?
- Na és?
- A fíu megmondta pontosan.

AZ MAS.

- Az uram nem tud leszokni a tiltott játékokról. Tegnap is másfél órát sakkonott.
- De hiszen a sakk nem tiltott játék.
- Dehogy nem. Én megtiltottam neki.

Közl: Dr. Kala Sándor ügyvéd, Arad.

TELEFON

használata

IPAROSNAK

is üzleti előnyt jelent

NAGYZOLAS.

Valamelyik nap beültetett az áldott rosszvü bank-vezérhez egyik kishivatalnok és örömtől sugárzó arccal mondta:

- Tisztelettel meghívom vezérigazgató urat, a kislányom keresztelőjére.
- Ugy, — bólintott a vezér — és mi az ujszülött neve?
- Aranka.
- Ej, ej, ebben a drága világban 16 lett volna Aranka helyett egy Rézike is.

ANGYALI TÖRTENET.

- A tanító meg akarja magyarázni Pityu-nak, hogy mi az öngyógyítás.
- Hát idefigyelj, — mondja, — tudod-e, ki van este az ágyadnál, amikor lefekszel?
- Először a bonne, — mondja Pityu, — s mikor már kezdek elaludni, odajön a papa is.
- Jó, jó, de más senki sincs az ágyadnál?
- De igen.
- Na ki?
- Néha a mama is odajön, de olyankor másnak...

Fokozott áldozatkészség és kitartás szükséges, hogy megvalósuljon az Arad-i Iparos Otthon célja: az Iparos Aggmenház

Vasárnap tartja közgyűlését az Arad-i Iparos Otthon. — Másfélmillió lel az Otthon vagyona. Az Iparos Otthon továbbra is folytatni kívánja megkezdett kulturmunkáját.

Április negyedikén, vasárnap délelőtt tizenegy órai kezdettel tartja meg rendes évi közgyűlését az Arad-i Iparos Otthon. A közgyűlés elé az igazgatóság a következő jelentést terjeszti:

Tisztelt Közgyűlés!

Az Arad-i Iparos Otthon 1936. évi működéséről számolunk be, annak eredményét ismertetjük a következőkben:

Az évek óta tartó válságos idők folytán az elmúlt évben sem következett be az a várt fellendülés, amely otthonunk részére biztosította volna a kellő alapot, hogy kitűzött céljainak meg tudjon felelni, illetve biztosította volna az Aggmenház felállítását, amely a jövő évben esedékes lesz.

Amikor tíz évvel ezelőtt az Aggmenház felállítását, mint legfőbb célt kitűztük, telve voltunk tett-vágygal, reménnyel, mellettünk állt a konjunktúra adta jólétben élő iparosság, amely áldozatkészséggel bocsátotta rendelkezésünkre az anyagi eszközöket oly mértékben, hogy bizva hittünk oly tökéletes megteremtésének lehetőségében, mely időtlen-időig biztosítani fogja az arra rászorultak ellátását a munka utáni békés nyugalomban.

Most, tíz év után be kell vallanunk, hogy még mindig a kezdet kezdetén vagyunk a munkának, s most még inkább, mint valaha, szorgos munkára, szívós kitartásra és fokozottabb áldozatkészségre van szükség. Ezt kérjük iparos társainktól, kikhez eljut hívd szavunk, tömörüljünk zárt sorokban az Iparos Otthon körül, hogy közös erővel végezzünk eredményes munkát.

Az ipartestület végleges megszűnésével mindjában előtérbe jut az Arad-i Iparos Otthon nélkülözhetetlensége, mely a szindikátusokkal egyetemben, amelyek iparágak szerint csoportokban foglalják össze az egyes szakmákat, társadalmi és közművelődési központját képezi Arad iparosságának, együtt tartja, szervezi, utbaigazítja és támogatja minden ügyében.

Az 1936. évben az Arad-i Iparos Otthon anyagi ügye a következőleg alakult:

Evi bevételeink 396.874 lelt tettek ki és pedig: házbérlőjüvedelmünk volt 201.000 lei, az Arad-i Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja 73.710 lei-vel járult hozzá, tagdíj és beiratási díj bevételeink kitétek 46.200 lelt, adományokból 13.660 lelt vettünk be, míg mulatságok jövedelmel 62.404 leltel szerepelnek bevételeink között.

A kiadások az év folyamán a következőleg alakultak: Kamatokra fizettünk 98.680 lelt, tisztifizésekre 72.000 lelt, állami és városi adóban 36.885 lelt fordítottunk, költségcsatlánk kitétt 81.461 lelt, a biztosítási díjak 6735 lelt, a házkarbantartás 2843 leibe került, irodai kellékek és inkasszójutalékok fejében 7350 lelt szerepel, míg leírásokra 59.626 lelt fordítottunk. Ezek szerint

a bevételi többlet 81.405 lei, mely összegét tartozásaink apasztására használtuk fel.

Az Arad-i Iparos Otthon vagyona az 1936. év december hó 31-én lezárt mérleg szerint kitétt:

Készpénz a pénztárban 7280 lei, az ingatlan értéke 2.974.571 lei, leltárunk értéke 203.406 lei, folyószámla adósok 18.504 lei, míg értékpapírállományunk értéke 9635 lei s így a mérleg végösszege 3.213.996 lei. Ezzel szemben a következő terhek állanak fenn:

Folyószámla tartozásunk 1.608.411 lei, az alapítványok összege 28.89 lei, így

az Iparos Otthon tiszta vagyona 1.576.087 lei, a mérleg tanúsága szerint.

Aggmenház alapítvány címén 203.011 lei van kezeltünk alatt.

Taglétszámunk volt 1936. december 31-én 608 rendes és 109 pártoló tag, összesen 707 tag.

Hogy mégis eredményeket értünk el és módunk volt terhes adósságainkon könnyíteni, főképpen annak a lelkes és kitartó munkának köszönhetjük, melyet az Otthon nöbízottsága végzett sok körültekintéssel s kiváló szorgalommal.

Az Arad-i Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja is kivette részét, amennyiben 73.710 lelt jutott hozzá. Nagyobb összeggel szerepel bevételeink között az Arad-i Iparosok Hitelszövetkezete, amely évenként elismerésreméltó áldozatkészséggel támogatja az Otthont. Köszönetünket a nöbízottság önzetlen munkájáért, a Temetkezési Csoport és a Hitelszövetkezet áldozatkész adományaiért fogadjuk a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe.

Ki akarjuk venni továbbra is részünket a kulturmunkából ismeretterjesztő előadások által, valamint könyvtárunk gyarapításával, mely utóbbit Illés István igazgatósági tagunk kezel lelkiismeretes buzgósággal.

Súlyos veszteség érte az Arad-i Iparos Otthont igazgatósági tagjának, Csernócsy Mihálynak elhunytával, aki igazgatóságunknak az Otthon megalakulása óta tagja volt és ennek folyamán nagy ügyességgel és komoly munkával működött közre intézményünk felvirágztatásáért érdekében. A közorú megváltására összegyűlt összegből alapítványt létesítettünk nevére, amely hivatva lesz drága emléket megörökíteni. Elhunytá föltötti fájdalmának adjon kifejezést a közgyűlés olyan formán, hogy érdemeit a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe foglalja.

Gyászoljuk még: Pintér Ignác, Virág Andor, Text János és Bodrogon Aurélné tagtársaink elhunytát. Drága halottaink emléket kegyelettel őrizzük meg.

A közgyűlés feladatát fogja képezni az igazgatóság és a választmány kiegészítése, a megüresedett helyekre három évre kell új tagokat választani. Az alapszabályok értelmében a számvizsgáló bizottság 5 rendes és 3 pótagja évenként újra választandók.

Az újonnan megválasztandó vezetőségre nagy feladatok várnak, kérjük ehhez az Iparos Otthon minden tagjának, de minden iparosnak is lelkes munkáját és áldozatkészségét magasztos céljaink mielőbbi megvalósítása érdekében.

Az igazgatóság.

DRESSZURA.

Férj: Ezt a kutyát sohasem tanítod meg engedelmessegre.

Felcség: Dehogyan is nem, csak türelem kell hozzá. Emlékezz csak vissza, hogy eleinte bizony te is ellenkezettél.

Nagy frikciós présünkön
présléseket elvállalunk
Dukász Testvérek
Arad, Strada Gojdu 3.

FŐ A SZAKSZERUSEG.

Egyik arad-i vendéglőnél a mult héten gölya vitélt, egy kislányt hozott. Az újdonsült apa boldogan vette karjára az újszülöttet és örömben így kiáltott fel:

— Istenem, milyen kicsi... allg három porciót!

AUS DER GESELLSCHAFT.

— Heut ist es wieder reiseend, so herrlich hab ich mich schon lange nicht gelangweilt.

ALAMIZSNAKÖRES.

— Segítsen rajtam uram, munkanélküli vagyok, de sokan vannak.

— És mikor doxolt utólag?

— Mikor egy ur megtagadta a kérsémet, hogy segítsen rajtam.

Uj munkásbiztosítói illetékek

A Kormány által tervezett tífőszanatóriumok felállításai költségeinek fedezése céljából a március 18-án kihirdetett törvény felhatalmazza a munkásbiztosítót külön járulékok behajtására. Ezek a járulékok a következők:

A napi 100 lelig bezárólag terjedő keresettel bíró biztosítottak után hetenként 2 lei, a napi 100 lelen felül és 200 lelig bezárólag terjedő keresettel bíró alkalmazottak után hetenként 4 lei, a napi 200 lelnél nagyobb keresettel bíró alkalmazottak után, ha nem is esnek kötelező biztosítás alá, hetenként 6 lei fizetendő.

A különjárulékok az alkalmazottak és a munkaadók fele-fele részben közösen viselik. Az új járulék valószínűleg már április 1-én életbe lép.

JO TANACS.

- Miért utazol Ausztráliába?
- Egy tenniszbajnoki mérkőzésen veszek részt.
- Akkor vigyázz, hogy a labda a tengerbe ne essék. Hiszen tudod: Ausztrália sziget.

Minden üzleti levélre kötelező a repülőbélyeg

Eddig az üzleti jellegű iratokat (hártli de afaceri) tartalmazó leveleket 250 gr. súlyig öt leies postabélyeggel szállította a posta. Az ilyen levelek mentesek voltak a többi levelekre kötelező 1 leies légügyi bélyegilleték alól. Március 17-től kezdődőleg az ilyen üzleti levelekre is alkalmazandó az 1 leies repülőbélyeg épügy, mint a többi levelekre.

SZÓRAKOZOTTSÁG ELLENSZERE.

- Miért visz magával három ernyőt, tanár ur?
- Hát ha egyet elhagyok az autóbúszon, egyet a kávéházban: még mindig marad egy.

Ujabb illetékeket vetettek ki a szeszes italokra

A március hónapban megjelent pénzügyi jellegű törvények, amint megállapítható, újabb terheket rónak a szeszesitalokra. Március 17-től kezdődőleg a rum, likőr és konyakgyárak, valamint a pálinkatermelők az ezen időponttól kezdődőleg eladott áruik után kötelesek 3 százalékos repülőbélyeg illetéket a számlákhoz hozzáadni. Minthogy ennek az illetéknek leróását nemcsak a gyáraknál és termelőknél ellenőrzik, ajánlatos, hogy minden italmérő, aki március 17 után vásárolt ilyen szeszes italt, ügyeljen arra, hogy a kapott számlán ez a 3 százalékos illeték feltüntetve legyen.

Emelkedett a sör fogyasztási adója is, mégpedig hektóliterenként 50 leiel, valamint ennek forgalmi adójával éspedig április 1-i érvénnyel. Minthogy ugyanez 15 százalékkal megdrágul a vasút fuvardíja is, számolni lehet azzal, hogy ezek az újabb terhek az éttermekben és sörözőkban poharaként 1 leiel megdrágítják a sör árát.

PONTOS IDŐ.

- Nem tudná megmondani, hogy hány óra?
- Háromnegyed múlt.
- Háromnegyed? Hányra?
- Azt nem tudom. Elveszett az óráim kismutatója.

EGYSZERŰ.

- Mit csinált, amikor az a nagy eső volt?
- Megáztam.

Kárpitos segéd önálló, jó munkás, kerestetik

Jól bevezetett kárpitoságba. Esetleges betársuláslról is szó lehet. — Ajánlatok fizetési igények megjelölése mellett a következő címre küldendők: SZABÓ GYULA, Odorheiu, P. Reg. Maria 2.

A kisipari hitelintézet feladatai

Irta: SZABÓ KAROLY. (Oradea.)

Az oradea-i munkakamara elnöksége által rendezett nagygyűlés olyan érdeklődést keltett iparos körökben, amire évek hosszú sora óta nem volt példa. A közgyűlési terem megtelt és nagy figyelemmel hallgatták a munkakamarák uniójának elnökét.

Jóleső megnyugvással vette tudomásul az iparosság, hogy ha már bele kényszerítették egy felemás szervezetbe, ennek a szervezetnek az élén olyan felvilágosult és szabadelvű gondolkozású férfi áll, a kire az iparosság ezerféle bajában mindig számíthat és pártatlan igazságszeretében megbízhat.

Nagy kár volt a gyűlés kezdetét olyan későre tenni, mert így sem a beígért magyar tolmácsolást nem kaptuk meg, sem a kérdéshez hozzászólni nem lehetett. Már pedig szerény véleményem szerint sem a mindenkit kielégítő szép beszéd, sem gyakran ismételt viharos taps nem sokat ér komoly cselekedet nélkül. Erre pedig nagy és sürgős szükség van.

A legsürgősebb feladat a napirenden lévő ipari hitel kérdése, amit már a szenátus meg is szavazott.

A szenátusban elhangzott beszédek közt egyetlen felszólaló sem akadt, aki a legcsekélyebb megértést és jóakaratot tanúsította volna a kisebbségi iparosok iránt.

Ez nem légbőlkapott okoskodás vagy kitalálás, hanem a szenátusban elhangzott beszédekből megállapított valóság. Ezeknek illusztrálására álljanak itt a következő idézetek, amelyek a szenátus március 10-iki tárgyalásáról a lapokban jelentek meg.

Az első szakaszban, ahol a javaslat céljáról van szó, Cuza azt kívánta, hogy a javaslat kifejezetten vérszerinti román iparosok támogatásáról szóljon, az egyszerű „román” kifejezés helyett, ami ugy értelmesebb, hogy román állampolgár.

Iorga: En a vérszerinti román iparosok kizárólagos megsegítése mellett vagyok. A többiek tudnak maguk is segíteni magukon. Kár volna egyetlen nem románnak is adni kölcsönt, míg maradt egy román is, aki nem kapott.

D. Ioaniteşcu: A román elemet kell megsegíteni, nemcsak a zsidókkal, hanem a többi kisebbségekkel szemben is.

Nistor miniszter: Tessék megnézni Ardeal akár melyik városában az iparos tanoncotthonokat, román nemzetiségű iparosok nevelkednek ott. Ugyanígyen értelemben fogja a jelen törvény is felsegíteni a román iparos elemet.

Alimanesteanu pénzügyi alminiszter: Ezt a törvényt román szívvel fogják végrehajtani, amely a román iparosnak azt az értelmezést fogja adni, amire szükségünk van.

Binder szász képviselő: Az alkotmányt a liberális-párt csinálta. Nem lehet, hogy ugyanennek a pártnak a kormánya olyan törvényt szavazzasson meg, amely az alkotmánnyal ellentétben áll. Az alkotmány pedig nem ismeri a különbségtételt az állampolgárok között. Kérdem tehát, hogy a javaslatban a román iparos kifejezés román állampolgárt jelent-e? Mert ezt határozottan le kell szögezni.

Damian szenátor, a javaslat előadója: En nem állok Binder pártjára, hiszen jó román érzéseimről bizonyára meg van győződve, de nem hozhatunk oly szövegű törvényt, amely az alkotmánnyal ellentétben áll. A törvényben tehát nem lehet benne kifejezetten, hogy csak román nemzetiségű iparosokat akarunk támogatni.

Minthogy azonban a törvény szerint a hitelt iparos hitelszövetkezetek útján adja a hitelintézet, ez biztosíték arra, hogy a Cuza által ajánlott értelemben fognak hitelt nyújtani.

Ezután Binder javasolta, hogy a csak „román” szó helyett, román állampolgár legyen a törvényben, de ezt a többség elvetette, mert abban az összes kép-

viselők megegyeztek, hogy természetesen csak az etnikai román iparost fogják támogatni, de ellene voltak a nyílt szinvallásnak, azon egyszerű okból, mert az alkotmánytörvény csak egyenjogú állampolgárokat ismer és ezzel ellentétben állana ilyen kategórikus megkülönböztetés a többségi iparosok javára és a kisebbségek kárára. Ezért vetették el Cuza indítványát.

Ez a megkülönböztetés nemcsak az alkotmánytörvénnyel ellenkezik és igazságtalanul zárja ki a kisebbségi iparost a kisipari hitel jótéteményeiből, de káros az ipar fejlődésére és így az ország gazdaságára is, mert ha igaz az a megállapítás, hogy a kis- és kézműves iparosság túlnyomó többsége kisebbségi, akkor már ebből a tényből megállapítható, hogy az ipar fejlődését csak abban a részében segíti elő, amilyen részében ez a kisiparosság román. Azt a nagy részét tehát, amelyet régi felkészültsége, tudása, képessége alapján a fejlődésre képes kisebbségi ipar foglal el, nem támogatja és így az ország elesik azoktól az előnyöktől, amit az egész ország kis- és kézműves iparának egyetemes fejlődése jelentene.

A fejlődött ipar képes foglalkoztatni többségi és kisipari munkásokat egyaránt. Így pedig az egyenlőtlenség küzdelemben tönkretett kisebbségi iparos maga is proletár lesz. Aztán munkanélküli és az államnak még az a nyeresége sem lesz majd belőle, hogy megteremthette a nemzeti ipart, mert elvesztette azt az iparos osztályt, amely ennek kifejlesztésében nélkülözhetetlen volt.

Az elől idézett szenátusi beszédek beszélnek önmagukért, minden kommentár nélkül. Vajjon most már, mikor a szöveget összhangba hozták az alkotmánnyal, nem ütöttek-e éppen olyan esorbát azon, mintha Cuza indítványát fogadták volna el?

Ha amint hiszem, a munkakamarák valóban az ország érdekében foglalnak a felmerült iparos problémákban állást, akkor az nem lehet más, mint első sorban megvédeni a munkakamarákba sorozott iparosokat.

Másodszorban az iparfejlesztés módját az iparosok egyenlő támogatásával kell előmozdítani, igazságos adórendszerrel, tanfolyamokkal, tanulmányi ösztöndíjakkal.

Megjutalmazásával azoknak, akik ezen a téren a leghasznosabb szolgálatot tették az országnak, ha azok kisebbségi iparosok is.

Végül az ifjuságnak olyan nevelésével, hogy értéke szerint becsüljön meg mindenkit, nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül, akiktől valamit tanulhat.

Ezek az eszközök sokkal célravezetőbbek és méltóbbak az ország nemzeti iparának kifejlesztéséhez, mint az erőszakos és a többségi iparosoknak nyújtott egyoldalú támogatás a kisebbségek rovására.

Idézem Hegedűs Nándor cikkéből az alkotmánytörvény 21-ik szakaszát: „A termelés valamennyi lényezője egyforma védelemben részesül”.

„A munka szabadsága megvédelmezetté!”

Meg van tehát az az alaptörvény, amelyen az egyetemes iparosság a lábát megvetheti és jogait megvédelmezheti.

Ugy érzem, hogy negyven éves iparos multam feljogosít engem ezekre a megjegyzésekre, akinek keze alól tanoncok és segédek tömegei jó pár százan kerültek ki az életbe, románok és magyarok, akik közt önálló iparosok és kiváló szakmunkások vannak, meg tudom ítélni tehát tárgyilagosan, hogy egy jó szakiparos mennyit tud használni az ipar továbbfejlesztése tekintetében az államnak, aminek ellenében az állam is tartozik nekem és kisebbségi iparostársaimnak nyújtani azt a támogatást, amit közhasznú működésünkkel is kiérdemeltünk és ami az alkotmány alapján, mint egyenlő jogú állampolgárokat is megillet.

Szalagfűrészek eladók

egy Kirchner gyártmányu, 105 cm. kerékátmérővel, rönkvágásra is alkalmas és egy kisebb belföldi gyártmányu, olcsó áron megkapható.

Erdeklődni:

REINHART FÜLÖP bútorgyár

ARAD, Str. Horia 2. szám.

Lemondottak a társadalombiztosító illetékeinek emeléséről

A társadalombiztosító pénztár Nistor miniszteri miniszter elnöke alatt tartotta meg közgyűlését. A miniszter a közgyűlésen nagyszabású beszédet mondott, amelyben — a társadalombiztosító igazgatóságával hozott határozatnak megfelelően — hangsúlyozta, hogy a biztosítottaknak új osztályba sorozását jelenleg nem lehet keresztülvinni. A miniszter kijelentette, hogy a jelenlegi időket nem tartja alkalmasnak arra, hogy bármilyen formában is fel-emeljék a társadalombiztosító illetékeit. A társadalombiztosító pénztárnak — mondotta a miniszter — arra kell törekednie, hogy minél nagyobb takarékoskosságot hajtszon végre.

VALJUNK EL.

— Milyen alapon kíván asszonyom előltni az urától?
— Összeférhetetlenség miatt. Én ugyanis válni akarok, ő pedig nem.

Felhívás az arad-i kocsiyártó mesterekhez!

Az Arad-i Kocsiyártó Mesterek Szindikátusa rendkívüli tagértekezletet tart 2. évi április hó 4-én, vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel az arad-i Iparos Otthon emeleti ültéstermében, az aktuális ipari problémák, valamint a sürgős szakmai kérdések elintézésére és megvitatására céljából. A szindikátus vezetősége felkéri valamennyi tagját, hogy az összejövetelen feltétlenül jelenjenek meg.

HIDEGVER.

— Tanár ur kérem, a szomszéd szobában van?
— Mi közöm hozzá? Én nem vagyok a szomszéd szobában.

Vásároljunk olcsón,
szép tavaszi újdonságokat

I. M O T I U - nál

P. A. Iancu és Metianu ucca sarok, eszenádócs olcsó áruk.

Consum — Inlesnirea-tag.

MADARKERESKEDŐNÉL.

— Kérem, én itt tegnap egy éneklő kanárimadarat vettem, de nem akar énekelni.
— Nem csoda. Kinek van manapság kedve énekelni?

Buttinger Teréz
a pert megnyerte,
ismét vállal 3 leies árban
gallér tisztítást

Arad, Str. Consistorului 35.

MUZEUMBAN.

Pöcög és neje nagy érdeklődéssel hallgatják a múzeumi előadást.
— És a csécsze kerekén kétszáz éves.
Pöcög a feleségéhez: Látod, Rézi, neked egy egész készlet nem tart két hónapig.

Klein Jenő

könyv- és adószakértő

az „Az Iparos” munkatársa, Oradea, Strada Laurian 8. — Jutányos tiszteletdíj mellett ad felvilágosítást bármilyen adótechnikai, bírság-illetéki és könyvelési ügyekben. — Rendelkezésre áll folyamatosan levő konkrét adóügyekben is.

Kétezerháromszáz cég adatait vizsgálják felül az arad-i Iparfelügyelőségen

Az arad-i Iparfelügyelőségen most dolgozzák fel részletesen a nemzeti munka védelméről szóló törvényben előírt ellenőrzés során összegyűjtött adatokat. Az ellenőrzés munkáját az Iparfelügyelőség mellett működő bizottság végzi Trimbitioni Traian Iparfelügyelő vezetésével és az aradkerületi adatokat június 1-ig terjesztik fel a minisztériumba. A cégek számára előírt jelentkezési határidő február elsején járt le és értesülésünk szerint körülbelül 2.300 cég tett eleget bejelentési kötelezettségének. Az Iparfelügyelőség véleménye szerint ez a szám rendkívül csekély és távolról sem közelíti meg azoknak a cégeknek a számát, amelyekre a törvény vonatkozik.

A bizottság 15 ezer ilyen cégtől várt jelentést,

ugyhogy a beérkezett adatok alapján nem lehet az ellenőrzést a törvény intézkedéseinek megfelelően elvégezni. A mulasztó cégek ellen nem minden esetben alkalmazhat büntetést,

mert bizonyos körülmények között csak frás-beli megintésben részesítik ezeknek tulajdonosait. A beérkezett adatok feldolgozása után azon cégek névsorát terjesztik csak fel a minisztériumhoz, amelyek nem tettek eleget a nemzeti munka védelméről szóló törvény rendelkezéseinek.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az ellenőrző bizottság álláspontja, amely szerint az arad-i körzetben 15 ezer cégnél kell kimutatást készítenie, olyan cégekre is vonatkozik, amelyek a törvény értelmében nem tartoznak ellenőrzés alá. A nemzeti munka védelméről szóló törvény mindenütt vállalatokról (intreprinderile) tesz említést, nyilvánvaló tehát, hogy az egy-két segéddel, vagy más alkalmazottal dolgozó kereskedő és kisiparos nem kötelezhető az ilyen természetű kimutatások elkészítésére és még kevésbé vonatkozhatik ez a kötelezettség az olyan kis üzletekre, amelyekben alkalmazott nem is dolgozik.

Kihágások megállapításánál lehetőleg az adóalanyt is meg kell hallgatni

Fontos intézkedéseket tartalmazó körrendeletet küldött a minisztérium a pénzügyigazgatóságokhoz

A pénzügyminisztérium érdekes körrendeletet küldött ki a múlt héten a pénzügyigazgatóságokhoz. A körrendelet megállapítja, hogy a miniszter azt tapasztalta, hogy a pénzügyi hatóságok az egyenes adókról szóló törvényben említett kihágások megállapításánál tévedéseket követnek el és sok esetben felveszik a kihágási jegyzőkönyveket, ahol arra törvényes alap nincsen és ezzel, illetve a jegyzőkönyvek ellen beadott felelőszelésekkel tálalhatják a törvényes munkájukat. A most kiadott miniszteri utasítás az állandóan visszatérő tévedések egész sorozatára mutat rá és

a pénzügyigazgatóságok személyükben teszi felelőssé a jövőben megállapítandó pénzügyi kihágási jegyzőkönyvek felvételéért.

A miniszteri utasítás mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy a jegyzőkönyveket úgy kell felvenni, hogy azok minden ténybeli és jogi indokra rámutassanak és egyben az összes bizonyítékokat ki kell meríteni. A nagyobb fontosságú kihágások megállapításánál előzetes nyomozási jegyzőkönyvet kell készíteni,

lehetőleg az adóalanyt is meg kell hallgatni.

és annak nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kell venni. Az irathoz csatolni kell a vétivet, amellyel az adózó fél kihallgatása végett megidézve lett. Egymagában ez az intézkedés is eltérést eredményez az eddigi eljárással szemben, amikor minden kihallgatás nélkül vették föl a kihágási jegyzőkönyveket és arról az érdekeltektől rendszerint csak akkor értesült, amikor azt számára kikészítették.

Gyakori eset volt az, hogy egy és ugyanazon cselekmény miatt két különböző időpontban vettek fel kihágási jegyzőkönyvet, míg most az említett körrendelet kötelezővé teszi a tisztviselőknek: a megállapítási jegyzőkönyv szerkesztésénél ügyeljenek arra, hogy

az adózónak nem-e olyan jövedelméről van szó, amelynek tárgyában már volt eljárás.

Ezután a miniszteri utasítás felsorolja azokat a konkrét eseteket, ami a leggyakorabbi tévedésekként fordulnak elő.

Ismeretes, hogy az 1921—1923 időtartamon belül épült vagy építeni megkezdett ingatlanok, amelyek 1933-ban lakhatóvá váltak, 10 éven át 75, illetve 50 százalékos adómentességet élveznek, feltéve, ha az ingatlan a tulajdonos lakja. Ha az ingatlanban nem a tulajdonos lakik, akkor a 100 ezer lei jövedelemig az ingatlan adómentességet élvez, ezt a körülményt az adózónak nyilatkozat alakjában kell az adókövető bizottság tudomására hoznia. Több ízben megtörtént, hogy a nyilatkozat elmulasztását adóeltitkolásnak minősítették, míg most a miniszteri utasítás kimondja, hogy

az írásos nyilatkozat megtételének elmulasztása nem képez kihágást.

Hasonló ehhez az esethez az is, amikor bizonyos esetekben harmadik személyek kötelesek az adózó körülményeinek bejelentésére. Így a kereskedelmi cégek, kötelesek minden év január 31-ig bejelenteni, hogy előző évben alkalmazottaiknak milyen fizetést, jutalékot, részesedést fizettek ki, továbbá részvénytársaságok kötelesek bejelenteni, a 20 ezer lelt meghaladó összegű és a részvényeseknek kifizetett osztalékot. Ezek a kötelezettségek az egyenes adóról szóló törvényben szankció nélkül mondatnak ki és a miniszteri utasítás kimondja, hogy ezen bejelentések elmulasztása miatt csak abban az esetben lehet kihágási jegyzőkönyvet felvenni, ha a mulasztás miatt az állam tényleg károsodott.

A miniszteri utasítás előírja azt a kérdést, a mely már az arad-i törvényszék előtt is több ízben került megvitatásra. A rendelet kimondja, hogy

nem tekinthető kereskedőnek az a termelő, aki a saját termését adja el a közvetlen fogyasztó számára.

Tehát saját borát kimerő termelő mentes a kereskedőket terhelő egyenes és komplementális adó alól. Az erdőtermelők tekintetében a jelenlegi miniszteri utasítás kimondja, hogy termelési jövedelem alatt csak az a jövedelem érthető, amely az erdő termékének forgalomba hozatala folytán áll elő.

Végül tisztázza a miniszteri utasítás azt a kérdést, hogy

mikor lehet szó minősített pénzügyi kihágásról és mikor egyszerű pénzügyi kihágásról.

Az egyenes adóról szóló törvény az adó egynegyedével, mint bírsággal sújtja azt az adózót, aki adódeklarációt nem tesz, vagy azt hiányosan terjeszti elő. A pénzügyi hatóságok a múltban hajlandóságot mutattak arra, hogy ezt a mulasztást ne tekintsék egyszerű kihágásnak, hanem olyannak, amelyet a törvény az adóösszeg négyeszeresével egyenlő bírsággal sújt. A miniszteri utasítás szerint az ilyen mennyiségű bírság csak az okirati úton történt adócsalásoknál és hamisításoknál róható ki, ellenben az elmulasztott vagy hiányos adódeklaráció az adóösszeg negyedének megfelelő bírsággal sújtható.

A miniszteri utasítás szigorúan rámutat erre a disztinkcióna és felhívja a pénzügyi közegek figyelmét, hogy csak alapos esetben alkalmazzák az adóösszeg négyeszereséből álló bírságot.

A PAPUCSHÓS.

— Miért pöröl egy a mama, fiaokdm?
— Nem találja a kapukulcsot.
— No, azt legalább nem keresheti rajtam.

IDEGENSZERÜ SZÓJÁRÁS.

— Szóval, legutóbb valami szokatlan dolog történt a felesége becsúszásánál?
— Igen, szünetet tartott.

Instrucţiuni pentru comisiile de calificare profesională

5. Cărţile de lucrător (calfă) obţinute în Ardeal pe baza Legii XVII-a Industrială din 1884, cu cel puţin 10 ani înainte publicării Legii pentru pregătirea profesională şi exercitarea meseriilor, dacă posesorii prezintă şi certificatul de ucenicie şi dovedesc că din acest interval de timp au condus o secţie de fabrică sau un atelier de meserie cel puţin cinci ani.

Dovada vechimei, cât şi a faptului că interesul a condus cinci ani o secţie de fabrică sau un atelier de meserie, se face cu certificate dela patroni şi cu cărţi chitanţe sau certificate ale asiguratorilor sociale. În caz când comisiile socotesc că actele depuse nu fac dovadă deplină, vor respinge cererea de preschimbare de carte de meşter şi vor hotărî preschimbarea cu carte de lucrător;

6. Diplomele de lucrător (calfă) obţinute în Bucovina pe baza Codului Industrial din 1907, cu cel puţin 10 ani înainte de publicarea Legii pentru pregătirea profesională şi exercitarea meseriilor, dacă posesorii prezintă şi certificatul de ucenicie şi dovedesc că din acest interval de timp au condus o secţie de fabrică sau un atelier de meserie cel puţin cinci ani.

Dovada vechimei cât şi a faptului că interesul a condus o secţie de fabrică sau un atelier de meserie se face cu certificate dela patroni. În caz când comisiile socotesc că certificatele depuse nu fac dovadă deplină vor respinge cererea de preschimbare de carte de meşter şi vor hotărî preschimbarea cu carte de lucrător.

Atragem atenţia că dispoziţiile dela punctele 5 şi 6 de sub B. se aplică numai cărţilor şi diplomelor de lucrător eliberate pe baza Legii a XVII-a Industrială din 1884 din Ardeal şi Codului Industrial din 1907 din Bucovina, deoarece aceste legi nu prevedeau cartea de meşter. Ele nu se aplică cărţilor de lucrător obţinute în vechiul Regat şi Basarabia.

Posesorii de cărţi de lucrător care vor obţine cărţi de meşter, potrivit punctelor 5 şi 6 de mai sus şi care au depus, odată cu cererea de preschimbare, chitanţa de plata taxei de lei 50, vor fi obligaţi să prezinte încă o chitanţă în valoare de lei 450 (patru sute cinci zeci), pentru completarea taxei de eliberarea a cărţii de meşter, care este de lei 500 (cinci sute). S'au dat dispoziţii Caselor şi oficiilor de asigurări sociale să primească aceste diferenţe.

ELIBERAREA CĂRŢILOR CAPACITATE:

După ce vor soluţiona toate cererile de preschimbare, comisiunile vor cerceta cererile de eliberare de cărţi de capacitate.

Comisiile nu vor soluţiona nici o cerere care nu are anexată chitanţa de plata taxei de lei 300 pentru cartea de lucrător şi lei 507 pentru cartea de meşter.

Ele vor hotărî eliberarea cărţilor de lucrător şi de meşter după următoarele norme:

A.

Se va elibera carte de lucrător:

I. Fără examen:

a) posesorilor certificatelor de ucenicie, confirmate de camera de muncă, care au şi certificate de absolvire a unui curs profesional de ucenicie, afară de aceia cari au făcut ucenicie la părinţii lor;

b) absolvenţilor aceloră dintre şcolile indicate în art. 4 din lege, care vor fi stabilite de Minister în condiţiunile art. 5;

c) actualilor mineri, inclusiv şefii de echipă, declaraţi de întreprinderile miniere ca mineri, independent de funcţia pe care o îndeplinesc astăzi.

II. Vor fi supuşi la examen în vederea obţinerii cărţii de lucrător:

a) posesorii certificatelor de ucenicie, confirmate de camera de muncă, cari nu au absolvit un curs profesional;

b) ucenicii care au făcut ucenicie la părinţii lor, chiar dacă au absolvit şi un curs profesional de ucenicie;

c) muncitorii cari vor dovedi cu certificate eliberate de întreprinderile miniere că au lucrat în subteran la munci miniere, timp de 4 ani, independent de studiile pe care le au.

Vor fi supuşi la examen şi aceia care, deşi nu intră în categoriile dela punctele a) şi b), de sub II,

A pénzügyminiszterium rendelete értelmében április 15-től minden iparosnak könyvet kell vezetni

A pénzügyigazgatóság 35.969 szám alatt értesítést küldött az ipari munkaadók szindikátusának, valamint a többi ipari szakmai szervezeteknek. Az értesítés közli, hogy a pénzügyminiszter 490.937—1937. számú rendeletével elrendelte, hogy

minden iparos köteles legkésőbbben április 15-ig könyvet lebejegyztetni és azokat rendben vezetni.

A jogi gyakorlatban még nincs egységes

nézet a tekintetben, hogy a ma érvényes törvények értelmében kötelezhető-e a kisiparos arra, hogy könyveket vezessen, avagy nem. Miután azonban a könyvek nemvezetése esetén a pénzügyigazgatóság büntetőjegyzőkönyveket vesz fel és legalább is kétséges, hogy a bíróságok minden esetben fel fogják-e oldani az iparosokat a büntetés alól, vagy nem, az iparosok jól teszik, ha már most felfektetik könyveiket és azokat a miniszteri rendelet értelmében rendszeresen vezetik.

Ipari konjunktura Csehszlovákiában

A nagy válság ideje a jelek szerint letelt Csehszlovákiában. Megkezdődött a konjunktura korzaka. Az új, nagy konjunktura a fegyveriparnál kezdődött el és ebből a természetlen iparágból kiindulva hatalmasodott el

egy új konjunkturális hullám, amely Csehszlovákia egész iparát előnti; új munkát, új élet-erőt ad a nagy és kis gyáraknak.

A nagy konjunktura azonban nagy feladatok és nagy problémák elé állította a vezető közgazdasági tényezőket.

Csehszlovákia nagyipara nagyjában nyersanyag behozatalra szorult rá. A nyersanyagárak a világpiacra állandóan emelkednek; ezt Csehszlovákia kétszer leértékelt koronája nagyon is megérzi. A devizaszükséglet folyton emelkedik, ezzel szemben a Nemzeti Bank állománya rohamosan esik és február végén már csak kerek 280 millió cseh koronánál tart. Ez a devizahiány arra késztette a csehszlovák kormányt, hogy párisi követe útján

új kölcsönt forduljon a francia kormányhoz.

A régi 600 millió frankos kölcsön lejáratát, mely nemsokára válik esedékessé, sikerült meghosszabbítani.

Ezentúl azonban nagy titoktartás mellett folynek eredményes tárgyalások egy új kölcsön miatt és ha a francia fegyverkezési kölcsön nem jött volna közbe, úgy bizonyára már időközben ez a kérdés is elintézését nyert volna. Így azonban az új kölcsönt csak októberben kaphatja meg Csehszlovákia.

A tárgyalásokat tehát más mederbe terelték és arról van szó, hogy a francia bankok eszkomptál-

ják a 6—800 millió frankos kölcsön felét már most. Több mint valószínű tehát, hogy a Nemzeti Bank állománya már a legközelebbi hetekben 2—400 millió frank értékű devizával gyarapodik.

A nagyipar túlfeszített munkája a konjunktura második problémáját tette aktuálissá. A válság hét évét élték túl, a várs hét olyan évet, melyekben még gondolni sem lehetett modernizálásra vagy kibővítésre. Hét év azonban a technika terén sokszor egész évszázadot jelent.

A csehszlovák gyárpár teljesítőképessége modernizálás útján megkétszereződhetne

és éppen ezért mindenütt felmerült az új beruházások kérdése. Ezzel szemben állnak a szkeptikusok, akik rámutatnak arra, milyen katasztrófális kihatásai voltak a háború utáni beruházásoknak a válság idején.

Igen érdekes a prágai tőzsde tulzott játéka. A tőzsdéláz elkapta a lakosság legszélesebb rétegeit;

ugyszólván ma már minden házmester játszik a tőzsdén.

Ez a magyarázata annak, hogy főleg a nonvalörök emelkedtek. A tőzsde „aranyláza” természetesen rossz kihatással volt a közönségre. Ismét felbukkantak a prémia-üzlet hiénái. Szerencsére sikerült ezektől hamarosan szabadulni, de három négy kisebb bankoég csőddel fizette meg kapzsiságát.

DEFINICIO.

„Egy öreg politikus mondta a héten: — Szélsőjobboldal az, aki egy kevésbé szélsőjobboldal állást szeretne megkapni.

au autorizarea Ministerului pentru a da examen, potrivit dispoziţiunilor alin. 3 B din art. 112 din lege.

Vor mai fi supuse la examen persoanele care vor dovedi cu certificate eliberate de întreprinderi miniere că au lucrat în subteran la munci miniere timp de 4 ani, independent de studiile pe care le au.

B.

I. Fără examen:

a) inginerilor şi arhitecţilor cu titluri recunoscute de stat;

b) absolvenţilor aceloră dintre şcolile indicate în art. 4 din lege, care vor fi stabilite de Minister în condiţiunile art. 5;

c) actualilor maiştri mineri şi artificieri cari vor dovedi cu certificate eliberate de întreprinderi că sunt de cel puţin 10 ani în industria minieră şi că, din acest interval de timp, au îndeplinit cel puţin cinci ani funcţia de supraveghetor sau conducător, independent de funcţia pe care o îndeplinesc astăzi. (Conform Deciziei Ministerului Muncii Nr. 113464/1937);

d) absolvenţilor şcolilor de maiştri mineri, independent de funcţia pe care o îndeplinesc astăzi. (Conform Deciziei Ministerului Muncii Nr. 113464/1937).

II. Vor fi supuşi la examen în vederea obţinerii cărţii de meşter:

Lucrătorii cu carte de lucrător (calfă), care dovedesc că au practicat specialitatea lor, ca lucrători, cel puţin 3 ani.

Comisiile se vor convinge de îndeplinirea acestor condiţii, cerând solicitatorilor să alăture la cerere atât cartea de lucrător cât şi certificate de lucru dela patroni şi cărţile chitanţe ale asiguratorilor sociale.

Nici o carte de lucrător şi nici o carte de meşter nu se va preschimba şi nu se va elibera dacă solicitantii nu îndeplinesc strict condiţiunile de mai sus, pentru cartea respectivă.

În special atragem atenţia asupra situaţiei patronilor meseriaşi cari lucrează pe cont propriu, au ateliere de ani de zile fără să aibă nici carte de meşter sau brevet, nici carte de lucrător şi solicită acum carte de meşter pentru simplul motiv că au ateliere de mulţi ani. Aceştia nu au drept la cartea de meşter şi cererile lor vor fi respinse fără nici o excepţie. Ei sunt meseriaşi, clandestini cari au pătruns nelegal şi neloial în meserii concurând păgubitor pe adevăraţii meseriaşi.

Comisiile vor semnala cazurile de acest fel camerelor de muncă, iar camerele vor solicita intervenţia inspectoratelor muncii pentru aplicarea sancţiunilor legale şi închiderea atelierelor, conform art. 162 şi 177 din lege.

Acei patroni cari nu au cărţi de meşter sau brevet, dar au cărţi de lucrător şi au împlinit 3 ani de practică a meseriei, vor fi admisi a examenul de meşter potrivit art. 114 B din lege; în caz de reuşită vor obţine carte de meşter şi deci vor putea menţine atelierul cu condiţia să obţină şi brevet de meserie.

Acelora dintre patroni, care au numai carte de lucrător şi n-au trei ani de practică, precum şi aceloră care nu reuşesc la examenul de meşter li se vor închide atelierul ca mai sus.

Contra comisiilor care nu vor respecta textele legii şi dispoziţiunile de mai sus se vor lua măsurile prevăzute în art. 125 din lege.

Ministru,

PROF. I. NISTOR.

Director general.

STAVRI C. CUNESOU

A kartell-törvény életbe léptetése.

A kormány a kartell-törvényt rendelet-törvényként akarja életbe léptetni. A törvénytervezet, amint azt már jelentettük, teljesen készen áll, azonban az érdekelt gyáripari körökkel a parlament bezárásáig nem sikerült a törvényjavaslatot megvitatni és így az nem került parlament elé. A kartell-törvényre vonatkozó rendeletet a kormány az összes ipari képviselők meghallgatása után akarja életbe léptetni.

Leszállították Arad-on a borjulus árát

Aradváros ármegállapító bizottsága az elmúlt hét folyamán ülést tartott, amelynek érdekes határozata, hogy a borjulus árát, tekintve az elősúlyarák csökkentését, a bizottság kilogrammonként két leivel leszállította. Mindenekelőtt elhatározta a bizottság, hogy a liszt és a kenyér árát változtatlanul meghagyja. Azután Jac Eugen gazdasági tanácsos jelentette a bizottságnak a husárák körül uralkodó helyzetet. Köszötte, hogy a borjulus ára elősúlyban esett. Vulpe Ioşif alpolgármester azt a véleményét hangosította, hogy a bérány árát is hivatalosan meg kellene állapítani. Seracu Ioan kereskedelmi és iparkamarai titkár szerint az árak jelenlegi színvonala megfelel a körülményeknek, tehát nem indokolt a változtatás. Végül a bizottság elhatározta, hogy a bérányt nem vonja hivatalos ármegállapítás alá, a borjulus árát azonban az előterjesztésnek megfelelően, kilogrammonként két leivel leszállítja. Ennek megfelelően a jövőben a borjulus ára a következő: I. osztályú 28 lei, II. osztályú 24 lei.

KATONÁS RÖVIDSEG.

Oktató tiszt: Ha jobbra töled ellenséges gyalogság mutatkozik, balra egy század lovasság, szemben veled pedig egy üteg ágyú: mit csinálnál?
Ujanc: Végrendeletet.

SZOLGÁLATBAN.

Időgenvezető: A műtárlatot most nem nézhetjük meg, mert ott tilos a dohányzás.
Turista: Hissen én nem is dohányzom.
Időgenvezető: De én igen.

BIZTATÓ.

Ujgyök: Itthon van a nagyságos asszony?
Szobalány: Nincs. Nyugodtan bejöhök.

Április 15-ikén kezdődik meg a patenta fixa osztályozása

Az 1937-38. évi adókievitésekre való tekintettel a pénzügyminisztérium legújabbban részletes utasításokkal szolgált a pénzügyi hatóságok számára. A rendelkezések értelmében az illetékes községeknek a nagy adófizetőknek emelkedett ugynevezett előzetes vizsgálatot

április 15-ig be kell fejezniük

és hogy ezek a munkálatok minél alaposabban történjenek, a területi felügyelőség közvetlen ellenőrzése alá lettek utalva. Április 15-én kezdődnek meg a patenta-fixa megállapítására vonatkozó munkálatok, amelyeknek során mindazon adófizetők ügyét érintik, akik ebbe a kategóriába tartoznak és a megállapított keret érvénye lejárt. Ugyancsak ez alkalommal osztályoznak azokat az adózókat is, akiknek évi jövedelmük 150.000 és 300.000 lei között változik és akiket a törvény értelmében szintén a patenta-fixa rendszere alá vonnak.

Április 15-től kezdődőleg vetik ki a 800.000 lei évi jövedelmet meghaladó bevétellel dolgozó cégek adóját is. Ezt a munkát minden pénzügyigazgatósági körzetben 4-5 bizottság látja el. Valamennyi bizottság munkája az illetékes pénzügyi felügyelő ellenőrzése alatt áll és legkésőbb április 30-ig lezárul.

Május 5-én kezdődik meg és május 30-án ér véget a részvénytársaságok megadóztatása. Valamennyi pénzügyigazgatóság mellett 10 bizottság működik tisztviselők vezetésével, akik alaposan értenek a könyveléshez. Az adókievítési munkálatokat a pénzügyminisztérium hagyja jóvá, a felelősségeket pedig különleges bizottságok tárgyalják le. A felelősségi bizottságok május hónapban kezdik meg működésüket.

Convocare

Căminul Industrişilor din Arad va ţine la 4 Aprilie 1937 orele 10 a. m.

adunarea generală ordinară

În sala Casei Culturale a Industrişilor la care cu onoare invităm membrii. — Intrucât membrii nu se vor prezenta în număr suficient la capacitatea de a decide, adunarea generală se va ţine la 11 Aprilie 1937, în acelaş loc, la acelaş oră şi cu ordinea de zi identică, când se vor aduce hotărâri valabile fără considerare la numărul celor prezenţi.

Arad, la 22 Martie 1937.

Direcţiunea.

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcţiunei asupra gestiunei anului 1936 şi statistica membrilor.
2. Aprobarea bilanţului şi contului de gestiune.
3. Raportul comisiei de control şi decideră asupra acordării descărcării.
4. Stabilirea bugetului pe anul 1937.
5. Alegeri: a) complectarea direcţiunei; b) înlocuirea a 20 membri ordinari şi 5 membri supleanţi în comitet pe 3 ani; c) înlocuirea a 5 membri ordinari şi 3 membri supleanţi în comisia de control pe un an.
6. Propunerii.

Meghívó

Az Arad-i Iparos Otthon 1937. évi április hó 4-én, d. a. 10 órakor tartja

rendes évi közgyűlését

az Iparos Kulturház dísztermében, amelyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Amennyiben a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, úgy a közgyűlés 1937. évi április hó 11-én tartatik meg, ugyan azon helyen és órában és azonos napirenddel, a megjelentek számára való tekintet nélkül.

Arad, 1937. március 22.

Igazgatóság.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1936. évről. Jelentés az újonnan belépett és elhalt tagokról.
2. A zárszámadások jóváhagyása.
3. A számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az 1937. évi költségelirányzat megállapítása.
5. Választások: Az igazgatóság kiegészítése, a választmány 20 rendes és 5 pótagjának választása 3 évre, valamint a számvizsgálóbizottság 5 rendes és 3 pótagjának választása egy évre.
6. Indítványok.

Néma cselédek

Irtá: SZEKULA JENŐ.

A szolga hat láb magas óriás volt, feketearcu és sötét tekintetű fickó. Mint valami nubiai bensülött, a teste feketére volt sülve egészen — a homoktól és a tengeri fürdőtől —, mert urnőjét minden-hová el kellett kísérenie, az asszony regényes és kalandos utazásai során. Félszemére hibás volt, más-ként tökéletes férfiszépség volt, mint a lőfékező fiúk egyike s bronzba öntve és ruhátlanul díszére vál-hott volna akármelyik diszes főúri könyvtárszobá-nak. Az asszonyt sokan irigyelték nagyszerű cseléd-je miatt, aki a titkára is volt, komornyikja és kísé-rője is egyben, mert a szolgának minden megbecsül-hetetlen tulajdonságain kívül volt még egy nagysze-rű erénye: néma volt. Nem csinálhatott pletykát, tudott titkokat megőrizni, nem beszélt. Hallgatott, mint a hal, vagy a sötét szobrok. Az asszony kedve-lte is, nem mint embert, hanem mint valami hűséges ebet; félig állatnak tekintette és félig úgy nézte, mint az istenek egyikét.

A szolgát Alinak hívták és Konstantinápolyt val-lotta hazájául. Már a szerződötetés is különös körü-lmények között történt.

Urasági inast keresték apróhirdetés útján. A hirdetéshez különös záradék volt csatolva:

„Siketnémák előnyben részesülnek”.

Maga az urnő fogadta a jelentkezőket.

— Ön siketnéma? — kérdezte Alitól, aki első pillantásra megnyerte tetszését.

A sötétarcu szolga a fejét csóválta. Majd papírt és ceruzát vett ki a zsebéből és felírta:

— Csak néma.

— Így született?

A szolga tovább írta a választ:

— Nem. Katonakoromban. A balkáni török há-boruban. Szikutari ostrománál. Gránátrobbanás. El-vesztettem beszéllőképeségemet. Azóta néma vagyok.

— Nem is fog kigyógyulni?

— Soha.

Az asszony helytel kínálta meg.

— Annál jobb. Nincs a világon, amitől úgy irtóznék, mint a cselédek pletykáitól. Engem már tönkretettek. Első férjem ezért vált el tőlem. Nem sajnálom, Ostoba és unalmas ember volt, nagy tu-dós is, orvostanár. Ő találta fe la hűdéses elmezavar szörumait is. Nem tudom, halott-e már róla?

A sötéttekintetű szolga a fejével intett, hogy igen, hallott.

— Mindegy. Látom. Ön intelligens ember és fő-leg, megértő lélek. Est szeretem. Nekem sok bajom volt már. Különösen a férficselédsséggel. Volt egy inasom, rám fogta, hogy a szeretője voltam.

Ali sötét tekintettel bámult a levegőbe.

— A nők is rosszak. Volt egy komornám. Dolgos és takarékos teremtes, csak sokat fecsegett. Azt be-szélte, hogy valami testi fogyatékoságom van. S ez-zel elriasztotta egyik udvarlómát, aki meg akarta kérni a kezemet.

Az asszony elhallgatott. Elmerengve nézett az óriási ebédlőterem szélén elhelyezett hatalmas arany-kekrece, amelyben szőlőszárnyu fécán tollászkozott. A nő kedvenc madara.

Felállott. Két karját kinyújtotta a mennyezet felé.

— Pedig testem tökéletes, mint az istennőké, a mikor kilépek a márványfürdőből.

A néma óriás sötét arcán merev mosoly rándult végig. Mintha mondaná, hogy nem irtózik az ily lát-ványosságoktól.

— Nem törődtem a rágalmakkal sem. Hogy a férjem elvált, az meg jól esett. De most más a hely-zet. Völegényem van. Svéd hajóskapitány. Csinos, szőke fiú. Nagyon szeretem. Norderneiben ismerked-tünk meg. Most valahol a déli sarkvidéken bolyong, ahová a svéd királyi kormány küldte ki. Még egészen fiatal, huszonhat éves, de máris világhírű neve van. Nem szeretném, ha a fülébe jutna valami.

A néma szolga hangtalanul és mereven állott az urnő előtt.

— A leánycselédaimben most megbíshatok. A legtöbbet el is bocsátottam. Két öltöztetőlányom van. A siketnémák intézetéből váltottam ki őket. Van egy társalkodónőm is, de nem sok vizet zavar. Nagyo-t hall. Kevésbé hülye is, beoltották a férjem szörumá-val is, de nem sokat használt. Állapota csak roz-szabbra fordult. Kegyeletből tartom csak, no meg azért, mert soha rosszat nem beszélt rólam.

Felállott.

— Remélem, ön is hallgatni fog.

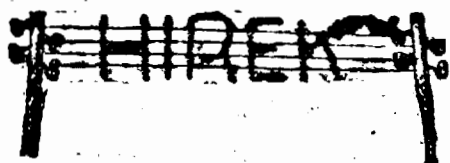
A néma szolga mélységesen meghajította magát. Ezzel föl volt már fogadva.

Az urnő Natásának hívták, a keresztnévén. Gazdag család leánya volt, de nem tulságosan előke-lő származásu. Karcau és hirtelen növése volt és sző-ke haja — mint a kukorica, vagy a napraforgó, eme szívós és dísztelen növények, amelyek ama kövér és fekete földekben, ahonnan a nő is származott, ma-gasra nőnek fel kevélyen, — akár a pálma. Mint a pálmák.

Kalandhajhász volt és szenvedélyes és nyughat-latlan vért. Hirbe la hozták sokszor, különböző fér-fiakkal, bár bizonyosat senki sem tudott róla. Nyug-hatatlan vérs üzte, kergette, európai nagyvárosokon, világhírű fürdőhelyeken keresztül. De most, mintha megváltozott volna, már egészen visszavonultan élt, nem látták sehol — mintha svéd völegényének foga-dott volna hűséget és azt törhetetlenül akarta meg-őrizni. Csak óriási szolgája kíséretében mutatkozott néha, mintha annál keresne védelmet ismeretlen ve-szedelmek ellen. A szolgát szmokingba is öltöztette néha, lakcipőbe járatta, mint valami világfit — de amellet állandóan tört és revolvert is kellett horda-nia diszes selyemmellénye alatt.

— Uj kegyenc! — mondogatták az urnő barát-nól, akik a pletyka szálait bontogatták.

Együtt utaztak el a fürdőhelyekre is. S a ta-vasszal elkalandoztak le egészen az Eufrát partjái-g, ahol az urnő hű őre védelme alatt résztvett egy tig-

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lei, félévre 500 lei. Iparosoknak egész évre 300 lei, félévre 150 lei, negyedévre 75 lei.

Redacţia şi administraţia — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und Administration:

Arad, Caminul Industrişilor — Iparos Otthon. Hirdetések négyzetcentimétere 6 lei. Éves köteteknél árcsökkentés.

— Az állami kötvények beváltása. A Banca Naţională központi igazgatósága úgy intézkedett, hogy az ország több városában, így Aradon is beváltóhelyet létesít a konszolidációs, valamint az állami kölcsönkötvények szelvényeinek beváltására.

— Nem szedhető az ad-valorom illeték a város területén gyártott és fogyasztott áruk után. A braşov-i kereskedelmi és iparkamara keresettel támadta meg a legfelsőbb közigazgatási bíróság előtt a Braşov város ad-valorom illeték-szabályrendeletét. A keresetnek a bíróság helyt adott s megállapította, hogy a két ezrelékes ad-valorom illeték nem szedhető a város területén gyártott és fogyasztott áruk után. E legfelsőbb bírósági döntés alapján közigazgatási uton megtámadható minden olyan városi szabályrendelet, amely a fent megállapított elvvel ellentétes.

— MEGSZUNTETIK AZ IDEGEN PÉNZNE-MEKRE SZÓLÓ ÉLET-ÉS BALESETBIZTOSÍTÁSOKAT. A hivatalos lapban közzétett törvény szerint az idegen pénznemekre szóló élet-és balesetbiztosításokat hivatalból leire kell átválttatni. Ez az átválttatási kötelezettség a kötvényekre felvett kölcsönökre és az ezek után fizetett kamatokra is vonatkozik. Az átválttatás a hivatalos árnyom szerint fog megtörténni, a valutaféltár részbeni, bizonyos esetekben pedig teljes beszámításával. Az a biztosított, aki az átválttatást biztosítást nem óhajtja tovább fenntartani, kérheti a kötvény visszavásárlását, illetve a biztosítási összeg csökkentését. Ezt azonban a legközelebbi esedékes díjrészlet befizetéséig, legkésőbb azonban két hónapon belül kell kérni. Természetesen, ezekben az esetekben is leiben történik meg az elszámolás.

risvadászaton. A nagy mohamedán bört idején Jeruzsálemben jártak. S a szállodában közös szobában laktak.

— Félttem volna egyedül, — mentegette magát a nő egyik barátja előtt. — Mindenféle züllött zarándoknép táborozott a fogadó udvarán. Meggyilkolhattak volna.

Hogy volt, miként volt, senki sem tudta, mégis mindenki mindenféle dolgokat beszélt, még olyanokat is, hogy a szép asszony meg is korbácsolatja magát sokszor fekete cselédje által. A hír terjedt, növekedett, tengereken, vitorláshajón, urasági lakon, márványfalu szállodákon keresztül, amerre csak a furcsa pár különös utazásai során megfordult. De a nő nem törődött vele. A néma óriás pedig hallgatott. Némán, konokul, magába temette a titkokat, pedig sokszor megkörnyékezték sok pénzzel is, s a nő rokoni, az elvált férj, az elhagyott gavallérok, irigy barátok. A néma szolga néma maradt.

Két évig tartott.

Ekkor történt Párisban, hogy az urnő megismerkedett egy argentinai ifjúval — aki kecsesen táncolta a tangót. A kedvéért kezdte elejteni az ismeretlen vízeket hajózó svédet. A néma szolga is kezdett a kérésére lenni.

Egy hónap múlva fel is mondott neki. A szomorú jelenetnél ott volt az asszony jószágigazgatója is.

Natasa szép szavakkal búcsúzott.

— Meg voltam elégedve önrel. Hü és becsületes férfi volt.

S halála jelölül huszezer frankot nyújtott át fizetés és végkielégítés gyanánt a szolgának.

A néma óriás megnézte a pénzt. Sokáig tartotta a kezében. Azután megszólalt, Talán most először életében.

— Nem lesz kevés?

Szerkesztői üzenetek

ÉPÍTÉSZEK, ARDEAL. A küldött levelet vetjük és már a levélben közöltekhöz a következőket fűzzük: Az 1932. évi törvény ismer diplomás, valamint elismert építészeket. Diplomás építészek azok, akik egyetemen szereztek diplomájukat. A műegyetemi képzettséggel bírók építhetnek bármilyen házakat és épületeket. Azonban építkezési engedélyt csak úgy kaphatnak, ha más a tervező és más az építő mérnök. Tehát két mérnök kell, hogy elvégezze a munkát. Ugyanez áll az elismert építészekre is. Elismert építész, aki felső iparkamara által végzett és annak idején építőmesteri vizsgát tett. Ezek is építhetnek mindennemű épületet. Itt is azonban az a szabály, hogy akkor kap építkezési engedélyt, ha az egyik a tervező, a másik a vállalkozó az építkezésnél. Természetesen az is lehetséges, hogy a tervet egy mérnök, míg a vállalkozást egy elismert építész vállalja vagy fordítva: az elismert építész tervez és a mérnök viszi kivitelbe a terveket. Ezen építészek és mérnökök az építkezéssel kapcsolatos összes ipari munkákat is elvégezhetik. Természetesen a gyakorlatban rendszerint kiadják kőművesmestereknek, bádgosoknak, stb., azonban az egész építkezést vállalva, ezen munkákat is elvégezhetik. Kőművesmester csak elhelyező, földmunkákat végezhet és földszintes házakat építhet. A földszintes házak építését csak akkor vállalhatja, ha az épület 6 méter magas a föld szintjétől számítva. Itt is csak két kőművesmester építhet együtt, úgy, hogy egyik a tervező, míg a másik a vállalkozó. A kőművesmesteri munkában a kufurói munka bennfoglaltatik. Az új ipartörvény külön iparnak minősíti. Ha tehát a kőműves ipara kicserélését kérte, ezt a speciálitást is meg kellett említse, hivatkozva arra, hogy ő az elhelyező és kőművesmunkát gyakorolta és ezt igazolnia kellett bizonyítványokkal. A vízvezetékek építése részben föld- és elhelyező munka, részben szerelői munka. Itt vízvezeték szerelési ipar kell. Szerzett jogát igazolja és így egészíti ki a kőműves ipar iránt benyújtott kérvényét. Ha igazolja, hogy rendszeresen épített már épületeket, akkor az erre vonatkozó bizonyítványokat és terveket csatolja és az Építészek Testülete felveheti. Van már ilyen eset, amint levélben közöltem. A többi kérdés tekintetében hivatkozom levelem tartalmára és a vonatkozó és önrel közölt rendeletekre.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutorare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunică cu asociații, că cotizațiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyző Csoportjai igazgatósága ezúton közli i. t. tagjaival, hogy a halálozási járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

Grupa I. csoportban Vád. lui Dionisie Szabó Dénesné 887.

Grupa II. csoportban Vád. lui Iosif Friedmann Józsefné 970, Nicolae Ardelean Miklósné 971, Andreas Wekerke András 972, Vád. lui Iosif Hamar Józsefné 973, Vád. lui Pavel Takács Pálné 974 számig esedékes a fizetés.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutorare în caz de deces a Industrişilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt în restanță cu cotizațiunile lor, să achite restanța în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedea înainte timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizațiunile sunt scadente după următorii membri decedați:

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálozási járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15. §-a értelmében tagsági joguk automatice megszűnik, azaz, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

In Grupa „A” csoportban 967. Iosif Biener József, 968. Joan Galván János, 969. Vád. lui Stefan Hajós Istvánné.

In Grupa „B” csoportban változatlanul 959 sorszámig esedékes a fizetés.

Tipografia ERDELYI HIRLAP.

HUSIPAROSOK, ORADEA. Vettük levelüket és tudomásunk van arról, hogy nem az ottani husiparosok kérték, hogy kereskedőknek legyenek minősítve. A kérdés az, hogy a husiparosok melyik kamarához tartoznak. A Munka- vagy a Kereskedelmi és Iparkamarához. Ez a kérdés tisztázta. Az a husiparos, aki kézműiparos, tehát 20 lőerejű géppel vagy 10 munkással dolgozik, a munkakamara, míg azon husiparos, akinek husznál nagyobb lőerejű gépe vagy több mint 10 munkása van, a Kereskedelmi és Iparkamara tagja. A cél elérése tekintetében tehát a husiparosok úgy a Munka-, mint az Iparkamarában megvédhetik érdekeiket, mert mindkét helyen lehetnek beválasztott tagjaik. Erre kell törekedniük. E mellett tekintet nélkül, hogy az egyes husiparos kézműiparos vagy nagyiparos, közös érdekeik lévén, leghelyesebb, ha a szindikátusi életet élétké teszik, mert a szindikátusban mindannyian helyet foglalhatnak és épen ezen szerv által delegálhatnak tagokat, úgy a Munka-, mint az Iparkamarába. A szindikátusi szervezet biztosíthatja azon célok elérését, amely mind a két kategóriájú husiparosok érdekeit fel kell, hogy karolja.

Dr. K. S.

AGGALY.

— Meg vagyok alaposan hűlve, de nem merek orvoshoz menni.

— Miért, hiszen a hűlés kezelése nem fájdalmas.

— Igen ám, de hátha azonnal kell fizetni.

Convocare

Grupa Industrişilor pentru Ajut. de Inmormantare din Arad își ține în ziua de 4 Aprilie 1937 la orele 10 și jum. a. m., iar în cazul când membrii nu se vor prezenta în număr cât se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, în ziua de 11 Aprilie 1937 la orele 10 și jum. a. m. Dumineca

a XII-a adunare generală ordinară

în Casa Culturală a Caminului Industrişilor din Arad, la care cu onoare invită pe toți membrii.

Directiunea.

Ordinea de zi:

1. Discurs inaugural al președintelui.
 2. Darea de seamă a Direcțiunei asupra gestiunei pe anul 1936.
 3. Raportul secretarial.
 4. Raportul de cassa.
 5. Raportul comisiei de cenzori al Federaiei Sindicatelor Industrişilor din Arad.
 6. Descărcarea Direcțiunei și cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1936.
 7. Alegeri:
 - a) alegerea a 3 membri de direcțiune pe durata de 3 ani; b) alegerea a 8 membri de comitet pe durata de 3 ani; c) alegerea a 2 membri de comitet pe durata de 2 ani; d) alegerea a 1 membru de comitet pe durata de 1 an; e) alegerea a 12 membri supleanți în comitet pe durata a 1 an.
 8. Propuneri eventuale.
- Propunerile înaintate adunării se vor prezenta Direcțiunei cu 8 zile înaintea adunării generale.

Meghívó

Az Arad-i Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja 1937. április hó 4-én, határozatképtelenség esetén áprilisi 11-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor az Iparos Kulturház nagytermében

XII-ik rendes évi taggyűlését tartja, melyre a csoport tagjait tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Igazgatósági jelentés.
 3. Titkári jelentés.
 4. Pénztári jelentés.
 5. Federales számvizsgáló bizottságnak Jelentése.
 5. A Federales számvizsgáló bizottságának jelentése.
 7. Választások.
 - a) 3 igazgatósági tag választása 3 évre; b) választmányi tag választása 3 évre; c) 2 választmányi tag választása 2 évre; d) 1 választmányi tag választása 1 évre; e) 12 választmányi tag választása 1 évre.
 8. Esetleges indítványok.
- A taggyűlés elé beterjesztendő indítványok taggyűlés előtt 8 nappal az igazgatósághoz benyújtandók.